

**Ontmoetingkerk
1 november 2015**

Ds. Richard Vissinga
Marcus 12, 18-27

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Is er leven na dit leven?

Hebben wij na onze dood nog iets te verwachten, en zo ja, wat?

Het is een vraag van alle tijden en van alle mensen. Alle godsdiensten proberen op die vraag een antwoord te geven.

Er zijn mensen, die zeggen: het leven, dit leven, dat is het één en het al. Alles ontvangt nu juist zin en betekenis door de grens die aan ieder leven gesteld is. Sterven hoort bij het leven.

Er zijn ook mensen die geloven in één of andere manier van voortleven na de dood.

Zij voelen zich aangetrokken door de gedachte van reïncarnatie, dat je na je dood in een andere gedaante in een volgend leven terugkeert.

Niet gemakkelijk om over deze dingen na te denken. Wie spreekt het verlossende woord? Wie biedt zekerheid? Wat zegt de kerk?

De kerk spreekt vanuit haar geloof. Dat is iets anders dan een onomstotelijke zekerheid die door iedereen gedeeld kan worden.

De kerk leeft van de opstanding van haar Heer Jezus Christus. Ze belijdt als haar geloof de wederopstanding des vleses. Christus is als eersteling opgestaan uit de dood en wij zullen, samen met alle andere gelovigen hem in zijn opstanding volgen, zegt Paulus in 1 Kor 15.

Als we nadenken over de vraag of er leven is na dit leven moeten we eerst die andere vraag stellen: is er leven in dit leven? Want daar is het God vooral om begonnen, om het leven hier en nu.

In het oude testament wordt het leven hier op aarde verrassend positief gewaardeerd.

Het leven mag er zijn! Hoera voor het leven – zo noemde ds Buskes een boekje van zijn hand. Nergens in het oude testament komen we de beleving tegen, waar we om ons heen wel op stuiten, als mensen zeggen: ach, hier beneden is het niet. Dit leven is maar een voorportaal, een wachtkamer. Het oude testament laat juist zien, dat het hier beneden wel is. Hier is God onze God en hier zijn wij zijn mensen. Hier mogen we als Gods bondgenoten leven, Hem trouw zijn en elkaar recht doen. Hier mogen we genieten van het goede dat God geeft.

Maar het leven is niet alleen mooi en goed; er valt niet alleen te genieten.

Er wordt ook getreurd, er is verdriet, want midden in het leven zijn wij door de dood omvangen.

Hoezeer in het oude testament ook alle aandacht uitgaat naar het goede, door God gewilde leven, toch wordt – je zou kunnen zeggen aan de rand van het oude testament – ook die andere gedachte zichtbaar: dat het toch niet waar kan zijn, dat de dood het laatste woord heeft, omdat het zó ingaat tegen Gods bedoelingen; dat de dood toch niet groter kan zijn dan God.

Dat niet uiteindelijk God het moet afleggen tegen de dood, maar dat God ook Heer is over leven én dood beide. Dat de dood het onderspit zal delven. Dat God, die hemel en aarde geschapen heeft, ze ook zal herscheppen en dat Hij door de dood heen alle dingen nieuw zal maken.

God laat niet varen de werken van zijn handen, zelfs niet en juist niet als de dood ze hem uit handen lijkt te slaan. Hij laat zich er door de dood niet van weerhouden zijn schepping tot een goed einde te brengen.

'Die uw leven verlost van de groeve' zegt Psalm 103;

en Psalm 139 zingt: al daalde ik af in het dodenrijk, Gij zijt daar.

En we lezen in Ezechiël 37 hoe een heel dal met dorre doodsbeenderen door Gods Geest adem, nieuw leven krijgt ingeblazen en opstaat! Aanschouwelijker en beeldender kun je de opstanding van de doden, de wederopstanding des vleses niet voorstellen!

Heel persoonlijk mogen we het ons voorstellen, als we bij de profeet Jesaja lezen: herleven zullen uw doden, ook mijn lijk, opstaan zullen ze. Ontwaakt en jubelt, gij, die woont in het stof (Jes. 26, 19).

Naast de opstand tegen de dood vinden we in het oude testament de opstanding uit de dood.

En wat we daar ontdekken, vinden we doorgetrokken en geradicaliseerd in het nieuwe testament in het leven, sterven en de opstanding van Jezus Christus.

We zien hoe Jezus in opstand komt tegen de dood, die mensen in een diepe crisis brengt.

Van drie mensen vertellen de evangelisten, dat Jezus hen opwekt en lichamelijker kun je het je niet voorstellen. De jonge zoon van een weduwe in Naïn, het dochttertje van Jäirus en Jezus'vriend

Lazarus. Jezus trekt zich hun lot aan. Hij wordt door het verdriet en de wanhoop van familie en vrienden zó geraakt dat hij in opstand komt tegen hun dood.

Aan deze drie mensen demonstreert Jezus wat de wil van God is en waar die wil op uit is: leven, samenleven.

Aan Jezus zelf wordt nog veel meer duidelijk, dat het leven met en uit God door de dood niet stuk te krijgen is. Jezus wordt door God opgewekt en staat op uit de dood. God zegt Ja tegen zijn zoon, die zich in gehoorzaamheid tot aan en op het kruis liet brengen. God beaamt zijn weg, die hij ging voor ons, voor alle mensen. En in zijn dood heeft Hij onze dood weggedaan, overwonnen.

In Jezus Christus zijn wij gestorven en opgestaan tot een nieuw leven en de dood voert geen heerschappij meer over ons, zegt Paulus in Romeinen 6.

Het is niet minder dan geloofstaal, die ons uitnodigt deze grote dingen te zeggen en te beamen.

Want nog steeds sterven mensen en breekt de dood zomaar binnen en scheurt mensen los van elkaar. Maar met hun dood is niet het laatste gezegd wat er te zeggen valt.

De band van Christus met de mens, God buiten mij en God in mij, de liefde van Christus – dat blijft bestaan, zelfs door de dood heen. Jezus heeft zich zozeer over ons ontfermd, dat er niets meer is, dat ons van Hem kan scheiden, zelfs onze dood niet.

Niet alleen over óns leven is die belofte uitgesproken, maar over heel de schepping.

Wat God in een mens begonnen is, zal door de dood niet teniet worden gedaan, maar evenmin wat God in de schepping is begonnen. Hij heeft een nieuwe hemel en een nieuwe aarde beloofd. Alle dingen zal Hij nieuw maken.

De eeuwen door hebben mensen geprobeerd zich van die wondere werkelijkheid een voorstelling te maken, van het leven na dit leven, van de hemel, van het leven in Gods hand.

Al onze voorstellingen zijn beperkt en onvolkomen.

Het beeld van de zaadkorrel die in de aarde valt en sterft en opkomt als een korenaar –

en het beeld van een natuurlijk lichaam dat gezaaid wordt en een geestelijk lichaam, dat opstaat – die beide beelden, die we tegenkomen in de bijbel, maken duidelijk dat het om dezelfde mens gaat en toch helemaal anders. Als de engelen Gods, zei Jezus.

Ja, maar hoe? Dat blijft verborgen bij God.

En als we er iets naders van zouden mogen zeggen, dan misschien met die vergelijking van sterven als opnieuw geboren worden. Iemand schreef:

Stel je voor, dat je je van je eigen geboorte nog iets zou kunnen herinneren ...

Je leefde in die besloten ruimte, binnen die beperkte en beveiligende wanden van het lichaam van je moeder. En je zou denken: dát is leven, drijven in het water, je hoofd naar beneden, gevoed via de navelstreng. En je zou je afvragen hoe het leven daarbuiten zou zijn. Elke voorstelling was onmogelijk, elk beeld absurd.

Toen gebeurde er wat, iets heel beangstigends, denk ik. Je werd geboren. Sterven, dacht je.

Je raakte op dreuf, je werd uit dat warme en veilige bestaan van je naar buiten geperst. Hoe zal het daar zijn? Hoe moet het daar allemaal?

Wat een verlies! Alles wat je had raakte je kwijt. En je schreeuwde het uit van angst. Geboren worden: een sterven. Sterven ... een geboren worden. En pas daarna gebeurde het. Je vond wat je je niet kon voorstellen en waarvan je het bestaan niet wist: lucht om te ademen, licht in je ogen, geluiden, handen, mensen, een vader en een moeder. En wat verlies leek, dat bleek winst.

Wij staan allemaal nog aan deze kant van de tunnel. Wij weten niet wat ons daar wacht. Sommigen denken: niets. Wij geloven dat daar iemand op ons wacht: de Heer.

Sterven is terecht komen in een onbekende ruimte, maar weten: God is daar. Wij zijn gekend en bemind tot in de dood.

Er is een lied, dat ons misschien wel meer zegt dan alle preken en verhandelingen over de dood en over leven na dit leven. Het is Psalm 68: 7. We zongen het bij het begin van de dienst.

'God zij geprezen met ontzag; Hij draagt ons leven dag aan dag; Zijn Naam is onze vrede.

Hij is het die ons heeft gered, die ons in ruimte heeft gezet en leidt met vaste schreden.

Hij die het licht roept in de nacht, Hij heeft ons heil teweeg gebracht; dat wordt ons niet ontnomen. Hij droeg ons door de diepte heen, de Here Here doet alleen ons aan de dood ontkomen'.

Amen